

DECEMBER 2012

Radiotelegrafistens Kaffe

500 gram Singel av
mandhealingbönor

År 1936 mönstrade signalkadett Carl Jacob Yngström ombord på HMS Gotland som en av de första radiotelegrafisterna. Efter ett liv inom flottan och ett världskrig i minnet så är "Charlie" kapten. Charlie hade tre kärlekar: Hans fru Ingrid, flottan med radiotelegrafen och kaffet. Det skulle vara starkt och många koppar, helst 26 stycken om dagen.

Det här kaffet är en hyllning till minne av Carl Jacob Yngström, Lottas morfar.

**Alla Tiders
Handelsbod**
www.allatiders.com

FRO och
GRK önskar
alla läsare

*God Jul
& Gott
Nytt År
2013*

FyRtiOtvåbladet

December 2012

FRO GOTLAND

Gotlandsgruppen
Box 2012, 621 26 Visby
E-post: gotland@fro.se
Bankgiro:5982-5372
Orgnr: 834001-3542

FRO Gotlands förbundsstyrelse

Ordf Bertil Olsson Visby
Tfn 0498-217616, 070-5812063
V ordf Lars-Eric Thor Visby
Tfn 0498-248529
Sekr Joakim Fridlund Etelhem
Tfn 0498-494174
Kassör Björn Broman Visby
Tfn 0498-400272
Ledamot Christer Wennström
Ljugarn Tfn 0498-493203
Ersättare Rikard Wärfv Got-
hem
Tfn 0498-34268
Ersättare Pontus Olsson Visby
Tfn 0736399732
Mtrlförv Göran Ekström Bun-
genäs Tfn 0498-291840
Redaktion
Christer Wennström
Box 94, 623 21 Ljugarn
Tfn 0498-493203
E-post: 42-bladet@fro.se

Manus som önskas publicerat i 42-
bladet eller i GRK-Nytt sändes till
redaktionen senast kl 18 dag för ma-
nusstopp!

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej
beställt, material och förbehåller sig
rätten, om så är nödvändigt, att redigera
Insänd text eller avstå publicering av
densamma.

MANUSSTOPP 2013

Nr 1: 15/2, nr 2: 12/4, nr 3: 14/6, nr
4: 23/8, nr 5: 24/10, nr 6: 2/12
Stoppdatum kan flyttas 5-7 dagar
tidigare eller senare än vad som ovan
anges!

Från ordföranden

2012 börjar att lida mot sitt slut med alla uppgifter inför julen och nyår. Det är avslutningar av olika slag i föreningar. Vi inom FRO-Gotland brukar att arrangera en jultallrik som nyligen avnjutits på Etage, se bild på annan plats i denna tidning. Året som gått har delvis präglats av att försöka få igång vår amatörradiostation. Det primära i detta är ju antennen som skall monteras i fundamentet. Placeringen av fundamentet fick vi hjälp att placera med hjälp av ”Robban” Östergren på Gotlandsgruppen. Under den mörka årstiden är det bara helgerna som kan användas till antennarbete. Men ibland räcker inte dessa till. På nyåret blir det ljusare efterhand och större möjligheter till antennresning. Sedan blir det större möjligheter för de nya radioamatörerna att testa sina färdigheter tillsammans med de redan ”frälsta”.

Vi ser framöver att fler besöker lokalen på onsdagar 18 -21. Kom dit och ta en fika och prata om vad ni vill göra i föreningen. Alla förslag är välkomna. Vi har fått 3 nya filmer under året som vi tycker är intressanta, om föreningsverksamheten, om hjälp till det civila samhället och om FRO i Hemvärnet. Nu kan vi visa dessa med hjälp av videokanon som Sjövärnsskåren har placerat i Frivhuset. Sjövärnsskåren har också blivit en av organisationerna som använder Frivhuset. Snart är det också dags att bestämma vilka kurser som du vill gå under 2013. Det kan vara en ny kurs eller en repetitionskurs för din befattning i Hemvärnet. Du kan också söka till nya befattningar för att utveckla dej själv. Håll ögonen öppna på FRO:s hemsida. Lokalt på Gotland kommer vi att arrangera repetitionskurser med Kryptoapparaten och Ra 180 före KFÖ:n som går vecka 12, 18-24 mars 2013.

Jag vill också i detta sammanhang tacka vår redaktör Christer Wennström för allt arbetet med 42-bladet. Det blev en lyckad lösning med 42 bladet på internet och att GRK Gotlands Radioamatörklubb delar vår lösning. Många FRO-are är med i GRK och det känns naturligt att vi har information med samma inriktning på ett ställe.

Till slut vill styrelsen önska alla medlemmar med anhöriga en riktigt.

**God Jul och Ett Gott
Nytt År**

Bertil Olsson

FRO:s radar övervakar säkerheten på Tofta skjutfält

Vi fick en förfrågan från skjutfältsavdelningen på Tofta skjutfält om de kunde få låna vår radiokärra som vi har vid Frivhuset. Deras radar hade nämligen slagits ut vid blixtnedslag, så de hade inte möjligheter att övervaka om båtar kom in i skjutsonerna. Vid Lillklint hade blixten nästan satt eld på inredningen. Nu fick Ledtek skicka den trasiga utrustningen till fastlandet för reparation och under tiden skulle vår radiokärra med radarn på taket stå som reserv när det skulle skjutas. Kärran blev placerad vid säkerhetstornet i närheten av Marsängen på södra delen av

skjutfältet. Vid provning av radarn vid Frivhuset fick Robert Östergren igång PPI:t, men någon båt kunde vi inte få in av naturliga skäl. Det blev att dra kärran till skjutfältet för provning. Eftersom radarn inte har varit igång på länge fungerade den inte som den skulle. Ledteks radartekniker skall försöka få igång radarn så att den kan stå i reserv till nästa gång skjutfältets radar slås ut av blixten. Det är också positivt att vagnen har fått rulla lite så att däcken har fått lite massage. Vi skall passa på att fylla upp hålen där kärran har stått och sjunkit ned.

Bertil Olsson

Lars-Eric Thor och Robert Östergren framför radarskärmen i radiokärran

Radiokärran med radarn på taket framför säkerhetstornet vid Marsängen. I förgrunden en gammal bunker.

Fortsatta satsningar på förbandsverksamheten

Regeringen fortsätter att satsa på ett mer användbart och tillgängligt försvar. Uppbyggnaden av insatsorganisationens förband prioriteras för att kunna leverera operativ förmåga här och nu.

Därför ökas förbandsanslaget med ca 460 miljoner kronor fr.o.m. 2013, varav 111 miljoner kronor är nya förslag i BP13. Ökade satsningar på förbandsanslaget möjliggörs genom omfördelning av medel från andra anslag inom försvarsområdet. Omfördelningarna är del av de åtgärder som föreslagits i den s.k. Försvarsstrukturutredningen och som riksdagen har beslutat om utifrån regeringens proposition "En effektivare försvarslogistik (prop 2011/12:86)". Anslaget ökas också med 100 miljoner kronor 2013 för bl.a. grundlöner, som förs över från 1:2 Fredsfrämjande förbandsinsatser.

Anskaffning av nästa generations Gripen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2013 får besluta om utveckling av JAS 39 E och ombyggnad av 40-60 JAS 39 C/D till JAS 39 E. Anskaffningen av nästa generations JAS Gripen sker efter överenskommelse om samarbete med Schweiz.

Förslaget innebär att regeringen föreslår en fortsatt utveckling av stridsflygsystemet. Regeringen kan därmed medge Försvarsmakten att beställa verksamheten av Försvarets materielverk, som i sin tur kommer att lägga motsvarande industribeställningar under 2013.

Sverige har slutit en överenskommelse med Schweiz om att anskaffa nästa generations JAS Gripen. Genom samarbetet får vi en lägre kostnad för anskaffning och drift av systemet än om Sverige självt skulle ha genomfört förmågelyftet.

Förslaget till riksdagen innehåller därför även möjligheten att beställningen av utveckling och ombyggnation kan avbeställas senast 2014 om inte Schweiz eller annan nation beslutat om anskaffning och beställning av minst 20 styckena nästa generations JAS Gripen.

Försvarsmakten avsätter redan idag medel i budgeten för stridsflygsystemet. Nu kommer regeringen i budgetpropositionen för 2013 att öka Försvarsmaktens anslag med 300 miljoner

för 2013 och 2014. Därefter föreslår regeringen att anslagen ökas med 200 miljoner årligen. Försvarsmakten bedömer att den operativa livslängden för JAS 39 C/D uppnås i perioden 2020-2030 och att en uppgradering av JAS Gripen är nödvändig för att möta framtidens krav och även på sikt vara operativt relevant. Det föreslagna förmågelyftet innebär bl.a. att stridsflygsystemet erhåller ökad prestanda avseende räckvidd, vapenlast och sensorer. Genom dessa åtgärder anpassas stridsflygsystemet till den tekniska utvecklingen i omvärlden. Sammantaget möjliggörs en operativ livslängd till minst 2040. De första JAS 39 E beräknas vara levererade till Försvarsmakten 2018. 2023 beräknas den första stridsflygdivisionen ha uppnått initial operativ förmåga.

Beslut om nytt luftvärnssystem

För att säkerställa försvarets luftvärnsförmåga föreslår regeringen att man under 2013 får besluta om anskaffning av ett nytt korträckviddigt luftvärnssystem. Avsikten är att analysera alternativa till mer kostnadseffektiva lösningar för luftvärnet, vilket kan innebära att nuvarande robot 70-system avvecklas.

RAKEL

Regeringen inrättar ett "samverkansbidrag" som bl.a. ska användas för att öka den kommunala anslutningen till RAKEL. Förslaget innebär att 40 miljoner kronor används under 2013 för att stimulera samverkan där en förutsättning är att inblandade parter, däribland kommunerna använder RAKEL. Samverkansbidraget införs under förutsättning att en överenskommelse nås med Sveriges Kommuner och Landsring (SKL) om att omfördela medel inom anslag 2:4 Krisberedskap som tidigare gått till kommunal verksamhet enligt det s.k. kommunavtalet.

Kustbevakningen

Från 2014 avser regeringen öka Kustbevakningens anslag med 23 miljoner kronor. Regeringen kommer under 2013 att arbeta tillsammans med myndigheten i syfte att nå balans mellan Kbv:s verksamhet och ekonomi. Tillsammans med en genomlysning av verksamheten ska tillskottet om 23 miljoner bidra till att uppnå sådan balans.

Pressmedd 120920 Försvarsdep

Gotlands Hemvärn övade på Ledningsregementet i Enköping

Under 4 dagar var Gotlands Hemvärnsbataljon på övning "Geltic Bear" vid Ledningsregementet i Enköping. Tillsammans med andra hemvärnsbataljoner från olika delar av landet övade staberna dygnet runt i avlösningar. Vi var ca 35 st i olika befattningar som fick delta i ett spel där bataljonen fick en uppgift att lösa på ett realistiskt sätt.

Sambandet styrdes av sektion 6 med 3 ledsystbefäl. Sändning och mottagning av meddelanden sköttes av sambandsgruppen i Ledningsplutonen, där signalister från FRO ingår. Det är en sambandsgruppchef och ett antal signalister. Stabsassistenterna tog hand om alla inkommande meddelanden och såg till att dessa kom till rätt sektion i bataljonsstaben för åtgärd. Förutom telefon använde stabspersonalen även e-mail över internet för att sända och ta emot meddelanden. Signalisterna skötte sambandet på radio, Ra 180. PC/Dart användes också för att skicka och ta emot meddelanden. Vi fick också tillfälle att prova den för oss nya kryptoapparaten. Det skall även finnas KV-station Ra 763 för samband på längre avstånd, men som vi inte behövde använda vid denna övning. Vi hade även tillgång till RAKEL som är det nya sambandsmedlet för samverkan med polis, brandkår mm. Men fick tyvärr inte prova denna funktion denna gång.

Exempel på bataljonernas uppgifter var att säkerställa utskeppning av utlandsstyrkor från olika hamnar och därmed uppkomna problem med sabotörer och demonstranter. Staben arbetade dygnet runt i 2 avlösningar, så ibland kunde det bli lite med sömn. Övningen avblåstes kl 10.30 på söndagen och därefter gjordes en utvärdering av övningen.

Lite siffror som visar övningens omfattning: Totalt deltog 643 soldater, män och kvinnor från 14 hemvärnsbataljoner. 1555 spelmoment ingick i övningen. 4200 renklämmor gick åt som kvällsmat.

Efter lunch styrdes kosan åter mot Nynäshamn för hemfärd till Visby. Under uppställningen vid Gotlandsgruppen tackade bataljonschefen Gunnar Eneqvist oss för en väl genomförd övning. Erfarenheterna kommer säkert väl till pass vid nästa KFÖ 2013.

Text Bertil Olsson

Foto: Bertil Olsson och Lars-Erik Thor

Ledsystbefäl fr.v. Gunnar Allard, Lars-Erik Thor C S6 och Bertil Olsson.

Signalister i stabsgruppen fr.v. Björn Broman och Stefan Åberg

Signalister från insatskompaniet som förstärkte bataljonsstaben fr.v. Johan Haikari, Per-Johan Fernström och Anders Jonsson C stabsplut. Johan och Per-Johan blev också FRO-medlemmar under övningen.

FRO välkomnar nya medlemmar

Tommy Andersson Visby
Per-Johan Fernström Västerhejde
Johan Haikari Visby

FRO Jultallrik

I år flyttade vi den traditionella jultallriken till västra sidan av Gotland. Vi var ju i Ljugarn förra året. Drygt ett femtontal FRO:are och anhöriga samlades på Etage för att tillsammans avsluta året med en jultallrik och allmänt prat om året som gått och vad som komma skall under nästa år.

Fr.v. Anita Sjöberg stabsass , Ann-Marie Schönberg C Tp-grp och Karin Holmström sbgrp C.

Staben i arbete fr.v. Anders Österberg Stabs C, Lars Boström CBRN, P-O Hallberg Samvbef och Jan-Eric Engström Personalbef

Å hur har´u de´ me´ medlemsavgiften? Ska´ va´ betald senast 31/12! 80:- för Dig eller 120:- för familj. Inbetkort har Du fått!!

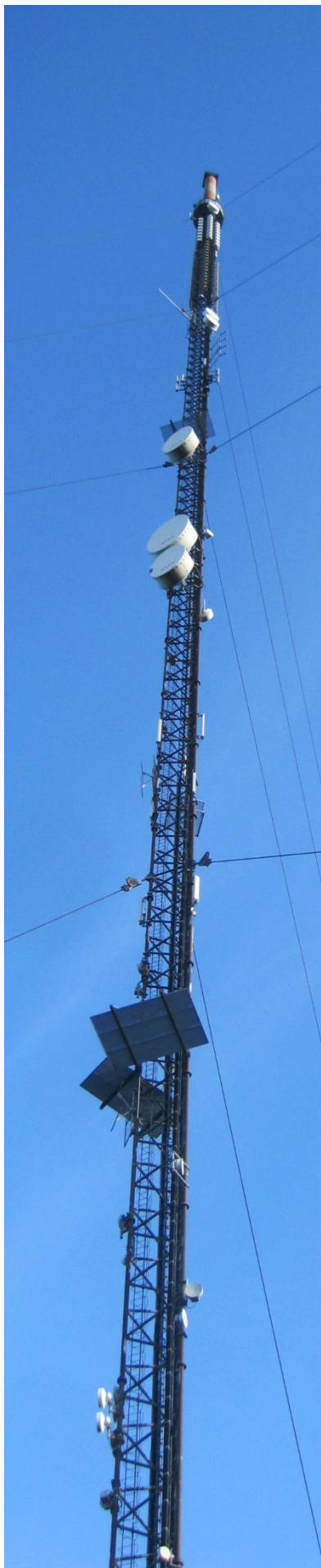
Follingbomasten – som alla sett...

... men inte varit så nära! Smäckert fackverksbygge. 260 m upp till översta toppen på den vitrödrandiga TV-antennen. Stagad med tunna snören linor. Inget för vanligt folk att klättra i! Nej, usch och fy, det är jobbigt att stå vid mastroten och stirra upp inuti masten och få en vision av att alltsammans rasar ner över en vilket ögonblick som helst. Brrrr.

FRO Gotland ordnade en visning för en tid sedan. Tyvärr blev det en visning enbart för daglediga då personalen ej jobbar helger eller kvällstid.

Stationshuset är större än man tror och rymmer ännu mer. Milvis med kablar, kopparrör, rackar med elektronik. Sändare hit och sändare dit. En hel del antika apparater står fortfarande kvar. Nostalgi? Det pågår en stäng upprustning av utrustningen. Det som var nytt igår är urgammalt om en vecka! Sådan är utvecklingen på kommunikationsområdet.

Vi var bara fyra stycken; Thomas Thomasson, Lars-Erik Thor, Bertil Olsson och undertecknad som var där. För korvstopningen stod stationens båda tekniker Henrik Hagström och Lars Alvinge.

Henrik Hagström

Lars Alvinge

Thomas Thomasson beundrar reserv-Elverket. OBS batterierna nertill,

Ett rum fullt av kylanläggningar. Mer-Parten av alla rör är av koppar, både till kylning och till koaxialkablar.

Text och foto Christer Wennström

Radiotelegrafistens Kaffe

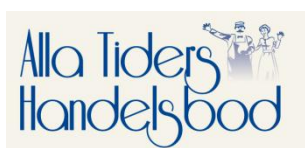
År 1936 mönstrade signalkadett Carl Jacob Yngström ombord på HMS Gotland som en av de första radiotelegrafisterna. Efter ett liv inom flottan och ett världskrig i minnet så är "Charlie" kapten. Charlie hade tre kärlekar. Hans fru Ingrid, flottan med radiotelegrafisten och kaffet. Det skulle vara starkt och många koppar, helst 26 st om dagen.

Det här kaffet är en hyllning till minne av Carl Jacob Yngström, Lottas morfar.

Insänt av Andreas Andersson via Bertil Olsson.

TACK Andreas, en höjdargrej. Jag har faktiskt ringt till boden och beställt hem 1 hg malet och ½ omalet på "post-order"!

Alla tiders Handelsbod finns på Österlånggatan 20 i Gamla Stan i Stockholm
Tfn 08-249010 och e-post info@allatiders.com

Radiotelegrafistens Kaffe

500 gram Singel av
mandhealingbönor

År 1936 mönstrade signalkadett Carl Jacob Yngström ombord på HMS Gotland som en av de första radiotelegrafisterna. Efter ett liv inom flottan och ett världskrig i minnet så är "Charlie" kapten. Charlie hade tre kärlekar: Hans fru Ingrid, flottan med radiotelegrafisten och kaffet. Det skulle vara starkt och många koppar, helst 26 stycken om dagen.

Det här kaffet är en hyllning till minne av Carl Jacob Yngström, Lottas morfar.

Alla Tiders
Handelsbod
www.allatiders.com

Rikard: finns det något öppet arkiv inom marinen där man kan söka uppgifter om gamla tiders personal? Skulle vara kul att följa upp denne man. Jag snabbsökte efter HMS Gotland men får bara fram sillburken i USA!

VERKSAMHETSPLAN 2012 okt -dec För FRO Gotland

ecember	1	42-blad manusstopp
	2	Jultallrik
	5, 12	kl 18-21 Verksamhet i FRO-lokalen,

Månadstester VHF, T-nät

OBS! Denna plan uppdateras efterhand med nya aktiviteter och datum.

Kom gärna med andra förslag till FRO:s verksamhet. Säg till någon i styrelsen.

Ungdomsledarna planerar verksamheten

Morgan Johansson Joakim Ekström, Andreas Andersson (i ordning från vänster på bilden) och har planerat för den kommande ungdomsverksamheten som skall ta fart under nästa år 2013. Här nedan kan du se en del vad som kommer att vara på programmet.

Det blir utbildning i sjukvård abc-första hjälpen. Man vet aldrig när det kan behövas, speciellt när ungdomarna rör sig ute i terrängen och använder olika utrustningar.

Olika sorters radioutrustningar som Ra 145 och Ra 180 som kommer mer och mer är nog det mest intressanta för teknikhungriga ungdomar. Det blir även att stifta bekantskap med amatörradio som kanske är ett av målen i framtiden. Där kan ungdomarna få all träning på vår egen radio SL1ZXX när den kommer igång. En viktig bit för att få kontakt med radio är att ha rätt antenn. Detta kommer också att bli en del att lära sig.

Det mest enkla sambandsmedlet som skall användas är telefonen. Där blir det inga radiovågor att använda utan att handgripligen

bygga ut förbindelsen med tråd, ibland högt upp i träden.

Fastän telefonmodellen är från 1937, 75 år gammal, håller den ännu måttet ute i terrängen.

Det blir naturligtvis en del spännande moment i skogen med tältresning, matlagning, orientering mm. En bra träning för de som inte redan har denna vana.

I denna datatid blir det naturligtvis även tillfälle att praktisera olika dataappliceringar, alltefter önskemål. Detta var en del av vad ungdomsledarna har i sin ”verktygslåda” för att intressera våra kommande FRO:are. Till detta kommer det stora utbudet av olika kurser på central och lokal nivå för att utveckla ungdomarna.

Detta är ett axplock från ledarnas lista som du kan få ta del av genom kontakt med Morgan, Andreas och Joakim.

Sammanfattat av Bertil Olsson

Sista sidan...

FINSK GLÖGG

Gör så här:

1. Fyll en 25-literstunna med Koskenkorva.
2. Lägg i ett (1) russin.
3. Rör om försiktigt.
4. Låt dra i 10 minuter. (Efter 5 minuter kan man smaka av - smakar det lagom mycket frukt bör man ta bort russinet.)

Servera byxljummet i duralexglas. Räcker till ca 75 svenskar, eller 4-6 finnar.

Tack till min dotter!

Naturligtvis reagerar en och annan vän av ordning surt och skriker något om rasism eller liknande. Vi skall då komma ihåg att finnar, svenskar, norrmän och danskar alla har mer eller mindre elaka historier om varandra. Så va´ då???? Kanske till och med Ojnarefolket kommer att ordna demonstrationer mot användandet av russinet! Blanda russin i sprit???? De tycker nog att det är olämpligt och demonstrerar i stället för russinets användande i rödtjut.

KAN någon tala om för mig varför i man har krånglat till det här med glögg så förbaskat??? Vit, brun, prickig, randig och alla möjliga andra modesjanger.

Här hemma skall det vara vanlig Blossa Vinglögg, 10-procentig, massor av russin i muggen, det där larvet med mandel i är inget för mig. Fastnar bara bland de tänder jag har kvar. Åsså en rejäl skvätt lettisk vodka.

De´ Du, det får man ståpås av - på hela kroppen!

JULKLAPPAR kring granen och dans under granen – eller är det tvärtom? Nå, skit samma.

Som vanligt investerar hustrun och jag i saker till hus och hem. Plus att de tre barnbarnen ska ha sin tribut av julepensionen. Julen 2013 blir en jubeljul. Då får vi femti spänn var att handla fler julklappar för! Vad vi väntar på bättre tider! Och fler julklappar.

Nehej, här satsas det på god mat och dryck istället. Inte tacos, inte pizza, inte hamburgare och annan skräpmat. Det skall vara hederlig svensk bonn´mat; köttbullar, spjällar i ugn, hemkokt skinka som griljeras kvällen före julaftonen. Provs smakas med pära, sillrumpa och en Julesup

(eller två små) så vi vet att skinkan är god nog att inmundigas på julaftonen. Och vörtlimpa. Nu är det jul igen, nu är det jul igen...

I anledning av all, här framförd, spritromatik så finns det alkoholfria alternativ också.

EFTER jul kommer nyår – det vet Du väl. Då blir den yngre, generationen fulla som svin medan vi medelålders äldre pensionärer sitter hemma i godan ro och klappar mor och katten och tittar på fyrverkeriet som ligger som en ridå över hela Ljugarn.

Du vet väl att nyårsdagen är den dag då svenska folket stoppar i sig mest huvudvärktabletter! Mer än på midsommardagen! Så va´ då svensk midsommar?

INNAN det är dags att fira jul här hemma blir det ett julfirande hos ”våra barn” i Lettland. Den 12/12 åker jag och sex personer till med lastbil och VW-buss till Ventspils och vidare till ett antal platser i och runt Tukums med julklappar, julmatkassar och mycket annat. Den 14/12 går den **STORA JULFESTEN** av stapeln på familjekriscentret i Zante. Brukar vara 130-150 barn och 70-100 vuxna.

Lita på att det är **PARTY** den eftermiddagen.

Söndagen den 16/12 är vi åter fosterjorden med ännu en fantastisk upplevelse i minnet.

VÄDERRAPPORTERNA i Radio Gotland är ett kapitel för sig. Vem fxx blir klok på vilket väder vi får nästa dag?????????

”Å hur blir´re med temp´aturen i morgon?”

”Vindarna till sjöss då?”

”Då bli´re inge regn i morron då?” (fast vädertanten några sekunder tidigare sade att det blir strålande sol i morgon!)

Ett par av de manliga radiopratarerna är ganska disciplinerade och håller käften medan SMHI rapporterar. Men de flesta (kvinnlige) svamlar så det till och med låter som att vädergudinnan (-guden) på SMHI blir lite irriterad.

Nu tror ni naturligtvis att jag har ett horn i sidan på kvinnliga radiopratare. Ack så rätt ni har.

**GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR PÅ ER!
Låt glöggen puttra i pannan!**

Christer